

2. Виннер Д.Р. Экологическая идеология без мифов [пер. с англ.] / Д.Р. Виннер // Вопросы философии. – 1995. – № 5. – С. 82-97.
3. Кант И. Лекции по этике [пер. с нем.] / И. Кант. – М.: Республика, 2000. – С. 431.

Чухно Людмила

*к.пед.наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов*

Чухно Віталій

*к.вет.наук., доцент,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський, Україна*

ПОНЯТТЯ «НАЦІОНАЛЬНЕ» ТА «КУЛЬТУРНЕ» У КОНТЕКСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО НАВЧАННЯ ОБДАРОВАНИХ СТУДЕНТІВ У ВНЗ НІМЕЧЧИНИ ТА УКРАЇНИ

Питання ваги «національної» та «культурної» компонент при формуванні системи освіти будь-якої країни, впливу культурно-історичних традицій на її функціонування, зміст та організацію навчання піднімалося такими вченими, як О. Бондаревська, К. Давлетшин, В. Руденко, Н. Воробйов, О. Новакова та ін. [1–4].

Виходячи із праць та позицій О. Бондаревської, К. Давлетшина, В. Руденко [1; 2] щодо цієї проблеми, можна зробити висновки, що сьогодні все частіше звучить думка про те, що національні та культурні традиції будь-якої країни певною мірою відбиваються і на її освіті і що освітні процеси слід розглядати в контексті сформованих віками, усталених звичаїв та правил. Не погодитись з цим неможливо. Проте, особливо цікавими в цьому плані є традиційні погляди на навчання специфічної категорії – обдарованих студентів, яка характеризується рядом особливостей, що вирізняють її на фоні інших категорій.

До створення сучасних освітніх систем потрібно підходити по-новому, беручи до уваги такі основні тенденції світового простору, як [1]: перехід від фази техногенного розвитку до антропо-

генного; сучасні соціокультурні реалії; домінування гуманістичної парадигми в педагогічній теорії та практиці.

Крім прогресивних світових тенденцій слід враховувати також і національно-культурні особливості.

К. Давлетшин [2] вважає, що поняття «національне» включає в собі різні сторони життєдіяльності людської нації. До найбільш важливих він відносить такі поняття, як «національна мова», «національна культура», «національне мистецтво», «національна психологія», «національні інтереси», «національне почуття», «національна політика» тощо.

У плані соціально-філософського висвітлення національне можна визначити як матеріальну та духовну цінність ряду поколінь людей. Ця цінність виступає у вигляді конкретної сукупності результатів матеріальної та духовної діяльності, інтересів, відносин даної соціально-етнічної спільноти. До числа етнічних ознак відносяться і антропологічні категорії, які характеризують людей як в расовому, так і в морфологічному аспекті. Також кожен народ історично має свою географічну територію, котра накладає свій специфічний відбиток на формування фізіологічних ознак цілого суспільства людей [2].

Крім національних особливостей на розвиток освітніх систем мають значний вплив і особливості розвитку країни, в тому числі і культурні. Не є винятком і Німеччина.

Культура – як внутрішній духовний зміст цивілізації, тоді як цивілізація – це лише матеріальна оболонка культури. В змісті освіти культура знаходить своє відображення у смислах, духовних цінностях, досягненнях філософії, витворах мистецтва [1].

В. Клафка [4, с. 83] вказує на необхідність підготовки навчального контингенту до майбутнього, враховуючи традиції, минуле, яке допомагає краще зрозуміти сучасне та готуватися до майбутнього.

На основі здійсненого аналізу літературних джерел з питань системи вищої освіти у Німеччині та підходів до навчання обдарованих студентів можна виявити і сформулювати загальну наукову проблему, яка полягає у відсутності комплексної, системної, обґрунтованої моделі організації навчання обдарованих

студентів у ВНЗ Німеччини на теренах України. Виходячи з того, що у нашій країні питання організації навчання даної категорії студентів є дискусійним та перебуває у стадії розробки та залучення нових елементів, ми вважаємо, що певні складові німецької моделі будуть корисними в практиці вітчизняної педагогіки. Цінність такого запозичення підвищується також через те, що система освіти Німеччини традиційно вважається однією з найкращих у світі. Проте, слід відмітити, що через різницю у національно-культурних, ментальних, освітніх та соціально-економічних чинниках між Україною та Німеччиною, запровадження складових німецької моделі навчання обдарованих студентів в українську практику потрібно проводити з адаптацією до вітчизняних умов. Відсутність науково-теоретичного обґрунтування умов запровадження у вітчизняній системі вищої освіти організаційної моделі навчання обдарованих студентів у ВНЗ Німеччини є складовою наукової проблеми нашого дослідження.

Отже, розглядаючи систему освіти будь-якої країни, неприпустимо нівелювати традиції, які склалися впродовж століть на тій чи іншій географічній території через те, що саме вони зможуть пояснити філософський контекст її освіти, дати відповідь на певну кількість питань, які не підлягають загальним педагогічним правилам, тощо. Тому, на нашу думку, при розгляді організації навчання обдарованих студентів у Німеччині доцільно виділити історичний аспект для відслідковування впливу на неї культурно-освітніх традицій країни.

Список використаних джерел

1. Бондаревская Е.В. Теория и практика личностно ориентированного образования / Е.В. Бондаревская. – Ростов-на-Дону: Изд-во РГПУ, 2000. – С. 42–45.
2. Давлетшин К.Д. Национальные и религиозные компоненты культуры / К.Д. Давлетшин // Педагогика. – 2003. – № 6. – С. 74–81.
3. Руденко В.Н. Культурологические основания целостности содержания высшего образования / В.Н. Руденко // Педагогика. – 2004. – № 1. – С. 42–48.
4. Воробьев Н.Е. Дидактическая система В. Клафки / Н.Е. Воробьев, О.В. Новакова // Педагогика. – 2004. – № 2. – С. 80–84.